

egħgubijiet għall-gid ta' hafna u ta' kulhadd: l-imġiddmin ġew innaddfa, il-morda ġew imfejqa, il-qaddej taċ-Ċenturjun gie mfarrag u hekk ukoll ornu mart Pietru, l-invażati ta' Gerasa, il-magħtub, bint Ġajru, l-emorjiessa, u ghomja u muti, u magħtubin u ghadd bla qies ta' msejkna oħra. U mhux hemm kien ukoll, meta kat-tar il-hobż, waqt li tama' l-ġisem u paxxa r-ruh ta' dawk l-eluf li kienu jmorru għal warajh u jemmnu Fih?

U eluf, u eluf ta' tifkiriet oħra ggibilna quddiem ghajnejna l-Bahra Ge-nezaret, bħallikieku armarju mimli sa-ruhu bl-aqwa tifkiriet. U dawn it-tifkiriet huma għal kulhadd, ghax Ĝesu hu Alla, ghax Alla hu Missierna, ġidu u saltnatu huma tagħna, ghax Alla jista' kollo, u ahna ta' l-kollox ahna bżonn: kollox ninħtiegu: assolutament kollox, u biss minn Għandu.

Dan hu l-Bahar ta' Tabarija!

L-APOSTOLAT TAL-BAHAR FL-ART IMQADDSA

Wahda minn dawk il-hidmiet fejjieda misjuba mill-qalb kbira tar-Religjon Nisranija - Kattolika, li timxi dejjem wara wliedha kull fejn ikunu u kull fejn imorru hi, mingħajr ebda dubju, l-opra ta' "L-APOSTOLATUS MARIS", li hi ħlejqa ġdida u qaddisa mitluba miż-żminijiet tagħna u mir-rieda tas-Santa Sedi Appostolika. Kien il-Q. T. il-Papa Piju XII, li, fl-1 ta' Awissu, 1952, bix-xandira tal-Kostituzzjoni tiegħu "**Exul Familia**" fehem li jaġhti għamlu ta' l-iġiġiet godda li huma siewja ghall-ghajnuna spiriwalu, moralu u socjali ta' l-emigrant u ta' dawk kollha li jbabbhu jew ikunu jinsabu f'portijiet ta' pajjiżi għorba. Għalhekk, fit-Tieni Taqsima tal-Kostituzzjoni "Exul Familia", il-Papa jaġhti lis-Sagra Kongregazzjoni tal-Konċistorju setgħat barranija dwar it-tmexxija u l-qadi tal-baħħara u ta' l-emigrant, ikunu fejn ikunu; u għal dan il-ghan ho loq żewġ ufficċċi ġodda taħbi direzzjoni jippej: a) **Kunsill**

ta' **I-Emigrazzjoni**, li għandu jikseb, isib u jistabbilixxi dawk il-meżzi l-aktar siewja għall-qadi ta' l-emigrant; b) **Segretariat Generali Internazjonali**, li jidher jippej jaġħi tmexxija mill-ahjar ghall-opra u ghall-hidma siewja ta' l-Appostolat tal-Bahar.

Is-seklu tagħna, is-seklu tal-magni, is-seklu ta' fittex isa! Id-dinja, fl-ibħra, fix-xmajjar kbar tagħiha u fl-oċċeani, hi mniġgsa, marbuta u mgħaqqa b'xibka fina fina ta' vapuri: vapuri ta li stim u ta' bla stim, vapuri kbar u żgħar, ta' lussu u tat-tagħbiha li, lejl u nhar ibabbhu, jiltaqgħu flimkien; huma mijiet ta' eluf ta' baħħara fuq dawn il-vapuri u ma hemmx marса fid-dinja fejn dawn il-baħħara ma jiltaqgħux ma' xulxin. Huma mijiet ta' eluf li jaqilgħu hobżhom ta' kuljum għalihom u għal dawn il-vapuri, minn fuq il-baħar. Ma hemmx port tad-dinja fejn ma

jaslux dawn il-vapuri u dawn il-bahhara.

U la taħsbux li l-hajja jumija ta' dawn il-bahhara hija mill-ahjar. Jekk din il-hajja tagħhom fuq il-bahar u fil-portijiet li jidħlu nħarsu lejha min-naha morali u reliġjuża, aħna nsibu li għalihom hi ta' tiġrib kbir. Fil-vجاجi twal u fis-safar imbiegħed tagħhom huma jiltaqgħu u magħhom jagħmluha, ma' nies ta' razez diversi, ta' drawwiet li mhumiex imrobbija fihom u ta' qaghda soċjali mhix bħal tagħhom. Imma l-iżżejed fil-portijiet, fil-qaliet u fil-fjords li fihom jin-żlu u jistriehu: huma dawn hekk ta' kbir tiġrib għalihom li jgħawru u jherru l-imħabba u r-rabta tal-familja tagħhom u l-konvizzjonijiet reliġjuża ta' l-imsejkna emigrant u bahhara.

Sabiex tilqa' għal dan it-tiġrib ta' l-emigrant u tal-bahhara l-Knisja sa mill-1920, holqot l-Opra ta' l-“Apostolatus Maris” li l-ghan tagħha hu, bħal ma għedna, li tagħti għajnejna siewja reliġjuża, morali u soċjali permezz ta' saċerdoti missjunarji apposta, li jilhqu l-bahhara fuq il-bahar, u kappillani li jilhqu lil dawk li huma fil-portijiet f'xogħol ta' thejjija għal vjaggio tal-bahhara.

Għalhekk, l-Opra ta' l-Appostolat tal-Bahar, barra li hi meghjuna mis-Segretarjat Ġenerali, mid-Direttorju u Kappillani ta' fuq il-bahar approvati mis-Sagra Kongregazzjoni tal-Konċistorju, hi meghjuna wkoll minn saċerdoti oħra mixhutin għal dan ix-xogħol taht il-harsien ta' l-Isqof Djanċesan.

Il-Kustodja ta' l-Art Imqaddsa ma hix nieqsa minn dawn is-Saċerdoti Missjunarji li jieħdu hsieb il-bahrin meta dawn jaslu u joqgħodu fil-portijiet li huma taħt il-harsien tagħha: hi taqdihom sew fuq il-mirkeb tagħhom, kemm ukoll meta huma l-art.

M'hemmx xi nghidu, billi hemm finnofs hidma pastorali, għalkemm f'sens estiż, għal dan tinhieg il-wettqa ta' l-Ordinarju tal-post.

Lixandra (fl-Eğġittu t'Isfel) fi żmejnijiet ordinarji, hi l-aqwa port tal-pajjiż ta' Farawni, l-ewwel Port tal-Lvant Nofsani u l-aktar wieħed im-fitteż fil-bahar Mediterran. Aktar minn 50 Aġenzija ta' vapuri jinsabu hemm li jipprezentaw l-aqwa soċjetajiet ta' l-aqwa nazzjonijiet tad-dinja. Sa ftit ilu (għax il-lum minħabba l-ghelt politiku u minħabba l-gheluq tal-Kanal tas-Swejż, il-qagħda tbiddlet) il-vapuri li kienu jidħlu fil-port ta' Lixandra, kienu jaslu fuq il-230 wieħed u ġejjin minn kull nazzjon tad-dinja: mid-Danimarka, mill-Olanda mill-Ingilterra minn Franzia mill-Germanja, mill-Italja, minn Spanja, mill-Greċċa, mir-Rumanija, mit-Turkija u min-nahiet ta' l-Asja, mir-Repubblika ta' l-Amerika ta' Fuq u t'Isfel: l-aktar mill-Italja, mill-Amerika u mir-Rusija. Naqsu hafna, dan l-ahħar, l-Inglizi u l-Franciżi, minħabba l-pulitika ta' dawn l-ahħar żminijiet.

Hafna u hafna fost il-bahrin li xogħolhom hu fuq dawn il-vapuri li jidħlu f'dan il-port ta' Lixandra huma Kattoliċi u jiġu moqdija f'dak li hu tar-ruħ minn Kappillani li huma fl-‘Apostolatus Maris. Is-Sedi ta' dan l-‘Apostolatus Maris’ f'Lixandra hu l-Ospizju ta’ San Franġisk, qrib hafna tax-xatt, magħruf bhala “San Francesco alla Marina,” bogħod biss xi nofs mil mid-Dwana u mix-xatt. Il-post kbir u wasa’ u bil-knisja sbejha u arjuża għandu dak kollu li jinħtieg għal dan il-ghan.

Il-mexxejja tal-Kustodja ta' l-Art Imqaddsa dejjem harsu fil-bogħod għal dak li hu ġid ta' l-erwieħ ta' dawk li jkunu taħt il-harsien tagħhom. Għalhekk, meta fis-sena 1880 bnew l-

Ospizju u l-Knisja ta' San Frangisk in-naha tax-xatt u tal-port ta' Lixandra, huma bnewhom b'dak il-ghan sabih li jkunu jistgħu jaqdu dawk l-eluf u eluf ta' vjaġġatūri, ta' kummerċjanti u bahhara oħra li jinżlu f'Lixandra, u hekk, mingħajr ma kienu jobsru forsi kienu qeqħdin ihejju t-triq għal dak li kellha tkun l-Opra u l-hidma ta'l-'Apostolatus Maris' f'dak il-port hekk imqanqal u frekwentat (Riv. "Le Missioni Francescane in Palestina" Vol. 8, pag. 30, 1880).

Minn dak iż-żmien 'il hawn, il-Missjunarji ta' l-Art Imqaddsa, li kienu jgħammru f'dak l-Ospizju ta' San Frangisk (u li ħafna minnhom kienu Maltin) kienu ga jaġħimlu dak ix-xogħol li llum hu hidma tal-Kappillani tal-port ta' l-'Apostolat tal-Bahar'.

Meta giet imwaqqfa, imbagħad, im-xandra u magħrufa l-Opra ta' l-'Apostolatus Maris', minn Ruma wkoll uffiċjalment, il-port ta' Lixandra kellu erba' Kappillani Onorarji, iżda kien biss fl-1947, li l-Vigarju Apostoliku ta' l-Eğġittu, mitlub mir-Rev.mu Kustodju ta' l-Art Imqaddsa, ħatar bħala Kappillan ta' dak il-port, b'rabta mas-Segretarju Generali ta' l-Opra ta' l-l-Apostolat tal-Bahar, lir-Rev. P. Rafael Gherna, O.F.M., Taljan - Amerikan, minn żmien Missjunarju fl-Art Imqaddsa, b'Sedi fl-Ospizju ta' San Frangisk tax-xatt. Il-lum hemm tliet portijiet fil-Kustodja ta' l-Art Imqaddsa, li huma fil-lista ta' dawk li s-Segretarjat ta' l-Apostolat tal-Bahar imexxi l-missjoni tiegħu bil-Patrijiet Missjunarji ta' l-Art Imqaddsa: Lixandra, Larnaka u Famagusta.

L-Opra ta' l-'Apostolatus Maris' hi magħrufa biżżejjed ukoll hawn Malta, sa mill-ewwel żminijiet tat-twaqqif tagħha. Hi għandha s-Sedi tagħha fl-Ospizju u l-Knisja ta' Liesse, fix-Xatt tal-Belt, fejn dari l-Pixkerija. Titulari

uffiċċiali tagħha huwa r-Rev. P. Gużepp Scalpello, O.F.M., magħruf uffiċjalment mis-Segretarjat ta' l-'Apostolatus Maris' bħala bniedem ta' hidma kbira u fejjieda. U tassew, b'zelu ta' veru appostlu ma jħalli ebda okkażjoni li ma jaqdix puntwalment l-uffiċċju tiegħu ma' dawk li jmissu jew jieqfu fil-port ta' Malta.

Dawn il-Kappillani tal-Portijiet għandhom xogħlijiet xi jwettqu biżżejjed iebsa: Iżżuru kull vapur ta' kull nazzjon li jidhol fil-port u jikkuntattja n-nies ta' fuqu: dawn il-vapuri huma ta' għadd mhux ċkejken għal matul is-sena; iqaddes fuqhom fil-Hħdud u f'jiem oħra, jekk jinhieg, u jsemmgħu lil dawk ta' fuqu l-kelma t'Alla; iqarru wkoll, jekk jiġi mtiluba u jgar-bnuhom, jekk jinhieg.

U din il-hidma ta' dawn il-Kappillani mhix ristretta biss għal dawk ta' fuqu il-mirkeb: bahrin, passiggieri, emigrant, ecc., jew għal dawk biss li jieqfu fil-port, iżda l-bahrin, passiggieri ecc.; jiġi wkoll milqughin fl-uffiċċju tas-Sedi f'kull hin, fejn hemm registry, li fis inizjel ismu u jista' jitlob u jkollu pariri tajba u ta' fejda, li jisewlu biex f'kull għamil tiegħi, ikun fejn ikun, jiftakar u ma jinsie li hu Nisrani - Kattoliku.

Barra dan, iċ-ċentru għandu librerija shiħa ta' kotba, perjodiċi, ġurnali u materjal ieħor ta' kultura religiża biex wieħed jista' jghaddi siegħa hin onesta u ta' xi profitt għalih u ghall-familja tiegħi.

Il-ġid tar-ruħ li bosta drabi jieħdu dawn l-imsejkna bahħħara, imbegħdin mill-familja u minn ħbiebhom, ma jistax jitqies bix-xiber: biżżejjed wieħed jifhem: Dak il-ġid huwa bla qies b'kull sens li wieħed jagħti u jifhem!

P. G. G.